

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma Piilipuun toimintayksikkö

Tammikuun opetuslautakunta 20.1.2014

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Opetussuunnitelman lähtökohdat	1
2.1	Arvolähtökohdat	1
2.2	Arvot.....	2
2.3	Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	2
2.3.1	Kasvattajuus.....	2
2.3.2	Lapsikäsitys	3
3	Yhteistyö perheiden kanssa.....	4
4	Työ lasten parissa	6
4.1	Kieli vuorovaikutuksen perustana.....	6
4.2	Lasten oma yhteisö ja kulttuuri.....	7
4.3	Päivän kulku ja omatoimisuus	7
4.4	Lasten leikki	9
4.5	Oppimistoimintojen organisointi.....	11
4.6	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa.....	12
4.6.1	Kasvun ja oppimisen tuki.....	12
4.6.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus.....	14
4.7	Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys.....	15
4.8	Varhaiskasvatuksen toimintamuodot	16
4.8.1	Esiopetuksen järjestäminen	16
4.8.2	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen.....	18
5	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi	18
6	Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö.....	19
6.1	Yhteistyötahot ja kumppanuudet	19
6.2	Hyvinvointityö ja oppilashuolto	19
6.3	Varhaiskasvatuksen viestintä.....	20

1 Johdanto

Piilipuun päivähoitoyksikkö koostuu kahdesta päiväkodista: Rekolanmäen ja Piilipuun päiväkodeista. Piilipuun päiväkotitoiminta on perustettu 1986 ja Rekolanmäen päiväkotitoiminta 1989. Yksikössä on integroitu ryhmä, 1-5-vuotiaiden ryhmiä sekä esiopetusryhmä. Asuinalueella on pientaloja sekä kerrostaloja ja ympäristössä on puistoja ja metsää, joita käytetään leikki- ja liikuntapaikkoina. Palveluiden joukosta löytyy kirjasto, puistoja, teattereita, jäähalleja sekä seurakunnan palveluja. Monikulttuurisuus näkyy vahvasti alueella.

Molempien päiväkotien lapsiryhmät muodostetaan perheiden tarpeen mukaan joko kokopäiväisenä tai osapäiväisenä lapsiryhmissä, joiden koko vaihtelee lasten iän ja tarpeiden mukaan. Kulttuuri- ja liikuntapaikkoja käytetään lasten kanssa aktiivisesti. Tällä hetkellä käytössä ovat pari- ja pienryhmätyöskentely ja käänteinen päiväjärjestys, Rekolanmäen päiväkodissa kaikissa 3- 5 -vuotiaiden ryhmissä sekä Piilipuun päiväkodissa kahdella 3-5-vuotiaiden ryhmällä ja esiopetusryhmässä.

Suunnitelmassa käytetyt käsitteet

Varhaiskasvatus

Sisältää koko varhaiskasvatustoiminnan kirjjon: varhaiskasvatuksen kerhot, avoimet päiväkodit, asukaspuistotoiminnan, esiopetuksen sekä päiväkotitoiminta, perhepäivä- ja ryhmäperhepäivähoidon.

Varhaiskasvatussuunnitelma

Varhaiskasvatussuunnitelman nimitystä käytetään alle oppivelvollisuusikäisten toimintaa ohjaavasta opetussuunnitelmasta. Aikaisemmin Vantaalla käytettiin nimitystä oppimis- ja opetussuunnitelma.

Varhaiskasvattaja (myöhemmin kasvattaja)

Tarkoittaa hoito- ja kasvatushenkilöstöä: lastentarhanopettajia, lastenhoitajia, erityislastentarhanopettajia, resurssierityislastentarhaopettajia ja perhepäivähoitajia

Käänteinen päiväjärjestys

Aamupäivä toimitaan ja leikitään pienryhmissä ja ruokailun jälkeen ulkoilemme. Ulkoilun jälkeen on lepoa. Ki.

2 Opetussuunnitelman lähtökohdat

2.1 Arvolähtökohdat

Vantaan kaupungin arvojen merkitystä vaikutusvarhaiskasvatustyölle käsiteltiin kasvattajien laajan keskustelukierroksen aikana vuosina 2010–2011. Jokaisella työntekijällä oli mahdollisuus osallistua yksikkötasolta lähteneeseen vuoropuheluun ja varhaiskasvatuksen arvot muotoiltiin arvoseminaarissa.

Varhaiskasvatuksen visio 2020

Vantaan varhaiskasvatus on edelläkävijä lasten hyvinvoinnin, oppimisen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentajana.

Vantaan varhaiskasvatuksen slogan

"Vantaalla vekara viihtyy ja vaikuttaa"

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus

Vaantaan varhaiskasvatus ja sen osaava henkilöstö on sitoutunut toiminnallaan edistämään lasten hyvinvointia ja oppimista sekä yhteisöllisyyden ja kestävän kehityksen rakentumista lasten ja perheiden arjessa.

2.2 Arvot

Kestävä kehitys lähtee pienistä teoista ja asenteiden muutoksesta. Se tarkoittaa hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuihin ja päätöksentekoihin huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Molemmissa taloissa toimii kestävän kehityksen työryhmä ja se on tuonut uusia käytänteitä yksikköömme: emme valuta vettä turhaan, sammutamme valot ja lajittelemme jätteet. Lapset osallistuvat sähkön ja veden kulutuksen säästämiseen sekä kierrätykseen.

Suomalainen kulttuuriperintö säilytetään mm. päiväkodin yhteisillä perinneleikki- ja lauluhetkillä. Juhlia pidetään säännöllisesti ja lasten osallisuus tapahtumien suunnittelussa huomioidaan.

Innovatiivisuus: uudet ideat ja toimintatavat otetaan avoimesti vastaan ja niitä kokeillaan. Toimimattomat käytänteet on lupa lopettaa. Etsimme rohkeasti uusia entistä parempia tapoja toimia lasten ja perheiden hyväksi ja sallimme erilaiset toimintatavat yhteisten suunnitelmien puitteissa. Kehitymme onnistumisten ja erehdysten kautta. Muutosta ei tehdä muutoksen vuoksi vaan tilanteet sanelevat tarpeen siihen. ”Vain taivas rajana.” – Meidän yksikössä!

Yhteisöllisyys näkyy toiminnassamme yhteisenä ymmärryksenä varhaiskasvatuksen tehtävästä ja tavoitteista sekä niihin sitoutumisena. Jokainen pyrkii kehittämään omaa, tiimensä ja päiväkodin työtä. Tiedotus on avointa ja jokaisella on vastuu tiedon hankinnasta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti omien lastensa asiantuntijoita. Tehtävämme kasvattajina on toimia heidän rinnallaan arvostavasti tukien. Toimimme myös aktiivisena ja avoimena kumppanina erilaisissa verkostoissa.

2.3 Kasvattajuus ja lapsikäsitys

2.3.1 Kasvattajuus

Yksikössämme on erilaisia ammattiryhmiä ja jokainen tuo tietotaitonsa koko talon ja yksikön käyttöön. Kasvattajat pitävät ammattiosaamisensa ajan tasalla ja osallistuvat aktiivisesti koulutuksiin. Samalla henkilökunta sitoutuu työssään vantaalaisiin arvoihin ja eettisiin perusteisiin.

Kasvattaja tiedostaa oman kasvattajuutensa sekä siihen vaikuttavat henkilökohtaiset arvonsa ja asenteensa. Kasvattajat ovat empaattisia ja reagoivat herkästi lapsen tunteisiin ja tarpeisiin. He luovat hyvän ja turvallisen ilmapiirin aikuisten ja lasten kesken. Kasvattajat pohtivat ja arvioivat omaa toimintaansa sekä yksin että tiimissä. Heillä on aina ammatillinen vastuu vuorovaikutuksesta sekä lasten että huoltajien kanssa.

Kasvattaja on lapselle tukija, innostaja, työskentelyn mahdollistaja ja hän näkee lapsen kasvun myönteisinä mahdollisuuksina. Kasvattajan työn ydin on lasten kohtaaminen, joka edellyttää aitoa läsnäoloa, herkkyyttä ja hyviä vuorovaikutustaitoja.

2.3.2 Lapsikäsitys

Kaikkia lapsia kohdellaan arvokkaina yksilöinä, joilla on omat yksilölliset tarpeensa. Tyttöjä ja poikia kohdellaan tasa-arvoisesti. Lasten hyvinvoinnin edistäminen sekä kasvun ja kehityksen turvaaminen on varhaiskasvatuksen ydintehtävä. Lapsi oppii vuorovaikutuksessa muiden lasten ja kasvattajien kanssa. Havainnoimalla lasta, aikuinen tunnistaa lasten yksilölliset tavat toimia ja oppia, jotka huomioidaan toimintaa suunniteltaessa.

Lähtökohtana on, että lapset tulevat kuulluiksi päivittäin ja heitä kannustetaan ilmaisemaan omia näkemyksiään. Lapsi on osallisena oman päivänsä suunnittelussa esimerkkeinä lasten kokoukset, toiveiden puu, toiveistaa lapsilta, osallistuminen oman päivän sekä juhlien suunnitteluun.

Vuosittaisissa varhaiskasvatus-, esiopetus-, tai valmistavan opetuksen keskusteluissa lapsen asioihin syvennytään yhdessä lapsen ja huoltajan kanssa. Lapsi osallistuu lapsikohtaisen suunnitelman laatimiseen omien edellytystensä mukaisesti. Lapsen näkemyksiä kuullaan ennen varhaiskasvatuskeskustelua ja lisäksi lapsi voi osallistua huoltajien ja kasvattajien yhteiseen tapaamiseen.

3 Yhteistyö perheiden kanssa

"Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteena on mm. lisätä vanhempien osallisuutta lapsensa varhaiskasvatustilaisuuksissa. (VASU 2005, 7). Varhaiskasvatuksessa tarvitaan vanhempien ja kasvatuksen ammattilaisten kiinteää yhteistyötä, kasvatuskumppanuutta, jotta perheiden ja kasvattajien yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden (VASU, 2005, 11).

Kasvatuskumppanuudella varhaiskasvatuksessa tarkoitetaan vanhempien ja henkilöstön tietoista sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen prosessien tukemisessa (VASU, 2005, 31). Tämä edellyttää:

- keskinäistä luottamusta
- tasavertaisuutta
- toistensa kunnioittamista

On tärkeää, että huoltajilla on mahdollisuus osallistua esiopetuksen kasvatustyön tavoitteiden asettamiseen, suunnitteluun ja arviointiin yhdessä opettajien ja lasten kanssa. Esiopetuksen henkilöstön on oltava yhteistyössä huoltajan kanssa niin, että hän voi osaltaan tukea lapsensa kasvua ja oppimista esiopetuksessa. Kodin kanssa tehtävää yhteistyötä toteutetaan sekä yhteisö- että yksilötasolla. (EOPS 2010, 37-38).

Varhaiskasvatuksessa työskentelevien tulee olla tietoisia perheiden erilaisista olosuhteista ja kasvatuskäsityksistä kyetäkseen parhaaseen mahdolliseen yhteistyöhön huoltajien kanssa (VEOPS 2011, 39).

Huoltajien ja päivähoidon työntekijän kesken järjestetään aloituskeskustelu jokaiselle lapselle ennen kuin lapsi aloittaa päivähoidossa tai esiopetuksessa ja huoltaja käy tutustumassa lapsen kanssa päiväkotiin. Keskustelun ja tutustumisen tarkoituksena on välittää huoltajien tieto lapsesta sekä päivähoitoon tai esiopetukseen liittyvistä odotuksista ja toiveista. Tutustumiseen varataan riittävästi aikaa ja se sovitaan oman lapsiryhmän kasvattajien kanssa.

Jokaiselle lapselle laaditaan myös varhaiskasvatus-/esiopetussuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa ja suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti.

Kasvattajat huolehtivat varhaiskasvatuskeskusteluiden pitämisestä sekä niiden aikatauluttamisesta ja tiedottamisesta. Varhaiskasvatuskeskustelut käydään 2-3 kuukauden kuluessa siitä, kun lapsi on aloittanut päivähoidon.

Otamme vastaan huoltajilta ideoita toiminnan suhteen. Lisäksi kannustamme huoltajia osallistumaan päiväkodin toimintaan erilaisten teemailtojen ja tempausten muodossa.

Vanhempainilloissa kysellään huoltajilta toiveita ja kuunnellaan heidän ajatuksiaan. Lisäksi huoltajien välistä yhteistyötä tuetaan järjestämällä perheiden tapahtumia ja toimintakauden aikana jokainen ryhmä pitää yhden toiminnallisen lapsi-vanhempi/huoltaja-illan.

Päivittäiset kuulumiset vaihdetaan joka päivä päivähoidosta haettaessa sekä aamulla päivähoitoon tullessa. Joillakin lapsilla on käytössä reissuvihkot. Yksikössämme on "Tervetuloa päiväkotiimme"-esite. Kullakin ryhmällä on oma vantaa.fi- tai eduvantaa.fi- sähköpostiosoite käytössä ja vanhemmat saavat valita, haluavatko he sähköiset ja/tai manuaaliset tiedotteet.

Kasvattajat ottavat lapsen vastaan päiväkotiin tullessa. Mikäli lasta hakee joku muu kuin vanhemmat, esimerkiksi sovittu varahakija, tästä tulee tiedottaa henkilökunnalle. Henkilökunnalla on aina vastuu tiedottamisesta lapsen asioissa. Huoltajat kohdataan aidosti, läsnä ollen ja kuunnellen. Tarvittaessa järjestetään keskustelu huoltajan kanssa, akuuteissa tilanteissa välittömästi.

4 Työ lasten parissa

4.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

”Kielen merkitys lapsen kehitykselle ja oppimiselle: Kieli on ajattelun ja ilmaisun väline (EOPS 2010 12). Pieni lapsi on alusta lähtien kiinnostunut ympäristöstään ja rakentaa kuvaa ympäröivästä maailmasta ja paikastaan siinä. Tässä prosessissa kielen merkitys on keskeinen. Kieli tukee lapsen ajattelutoimintojen ja kommunikaation kehitystä. Kielen tehtävä ajattelutoimintojen tukena korostuu lapsen kasvaessa, jolloin se liittyy ongelmanratkaisun, loogisen ajattelun ja kuvittelualueille. Kielen hallintaan liittyvät valmiudet ovat perustana oppimisvalmiuksille. Kielellä on keskeinen merkitys lapselle ominaisessa tavassa toimia. Lapsi tarvitsee kieltä toiminnassaan ja kieli kehittyy leikkimisen, liikkumisen, tutkimisen sekä taiteellisen kokemisen ja ilmaisemisen myötä. (VASU 2005, 19-20, tiivistetty.)

Kasvattaja kielen ja vuorovaikutuksen tukijana: Aikuis- ja vertaissuhteissa lapset oppivat kulttuurisia ja sosiaalisia tapoja ja kommunikaatiomalleja. Pieni lapsi tarvitsee lähelleen kasvattajan, joka tuntee lapsen yksilöllisen tavan kommunikoida. Kasvattaja ohjaa lapsen havaintoja, opettaa toimintatapoja sekä kuvailee ja selittää tapahtumia. Kasvattaja eläytyy ja reagoi lapsen kontaktialitteisiin ja näin rohkaisee lapsen halua vuorovaikutukseen. Samalla hän vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja itsensä hyväksymistä. (VASU 2005, 19-20, tiivistetty.)

Kielen kehityksen edellytykset päiväkotiarjessa: Leikillä, saduilla, jäljittelyllä ja päivittäisillä toimintarutiineilla on varhaislapsuudessa erityinen merkitys lapsen kielen kehitykselle. Päivittäiset toimintarutiinit opettavat pienille lapsille eri tilanteisiin liittyvää kieltä. Kasvaessaan lapset liittävät leikissään kielen toimintaan, jolloin omien kokemusten, erityisesti leikin, merkitys kielen oppimisessa korostuu. Lapsi tarvitsee kielen kehitystä tukevan virikkeellisen ja toiminnallisen kasvu-ympäristön, jossa hän voi havainnoida sekä puhuttua että kirjoitettua kieltä. (VASU 2005, 19-20, tiivistetty.)

Kieli ja vuorovaikutus esiopetuksessa: Esiopetuksessa tulee tukea lapsen ajattelun, sosiaalisuuden, tunteiden ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja oppimisprosessia erityisesti kielen avulla. Näin lapsen tunne-elämä, luovuus ja itsetunto vahvistuvat. Lasta rohkaistaan ja ohjataan niin, että hänestä vähitellen kasvaa aktiivinen puhuja ja kuuntelija monenlaisissa vuorovaikutustilanteissa, niin arkisissa viestintätilanteissa kuin oppimistilanteissakin. Esiopetuksessa kielellisen tietoisuuden kehittymistä tuetaan kielellä leikkien, loruillen ja riimitellen sekä tutustuen monipuolisesti kirjoitettuun kielimuotoon (EOPS 2010 12-13, tiivistetty).”

Varhainen vuorovaikutus elein, ilmein ja ääntelyin luo perustan merkityksen jakamiselle muiden ihmisten kanssa. Kieli ei ole vain puhuttua kieltä. Aikuinen luo rauhallisen ja turvallisen ilmapiirin olemalla läsnä. Tarvi-taan aikuisten herkkyyttä monille kielille, sillä pienillä lapsilla puhutun kielen asema ei ole vielä vahva. Kielen kehitystä tuetaan lukemalla ikätasoisia kirjoja, laululeikeillä, loruilla, saduilla, tanssilla liikunnalla ja draamalla sekä kuvien käytöllä esimerkiksi arjen tilanteissa. Ohjattu toiminta pienryhmissä sekä porrastettu ulkoilu, mahdollistavat hyvät mahdollisuudet lasten havainnointiin ja tukemiseen. Näin varmistamme, että jokainen lapsi tulee kohdatuksi ja kuulluksi päivittäin.

Kieli luo siteen yhteisöön, ja samalla kielen ja ilmaisun puutteet ovat yksi keskeinen osatekijä syrjäytymisessä. Monikulttuurisuuden lisääntyessä on opittava tukemaan maahan muuttaneiden uusien asukkaiden kielen omaksumista. Myös heille suomen kieli on avain yhteiskuntaan sisään pääsemiselle, ja samalla monikielisyys nähdään mahdollisuutena.

Tätä tuemme S 2 opetuksella, arkitilanteiden ja pienryhmätoiminnan avulla. Esimerkiksi suomenkielen kerho toimii kummassakin päiväkodissa.

4.2 Lasten oma yhteisö ja kulttuuri

Oppimis- ja leikkiympäristö muokataan lasten mielenkiinnon mukaiseksi ja turvalliseksi. Ympäristö muuttuu mm lasten piirustusten sekä askartelujen myötä. Leikkitiloja lapset saavat muokata omien mieltymystensä mukaisesti. Leikit muuntuvat ja elävät mm. sen mukaan, mitä ympäristö, lasten mielikuvitus ja olosuhteet tarjoavat. Kaikenlainen leikkilinen hassuttelu, liikkuminen ja vuorovaikutus on päiväkodin arkea.

Kasvattajan tehtävä on tukea lapsia ja huolehtia ettei kukaan koe jäävänsä ryhmän ulkopuolelle. Yksikösämme on laadittu syrjimisen ja kiusaamisen vastainen suunnitelma, joka määrittelee kiusaamisen vastaiset toimintatavat.

Kasvattajien johdonmukainen toiminta erilaisissa keskinäisissä vuorovaikutustilanteissa tuo turvallisuutta ja auttaa lasta säätelemään omaa toimintaansa. Kasvattaja ohjaa lapsia toimimaan erikokoisissa ja erilaisissa ryhmissä. Vertaisryhmät antavat virikkeitä ajattelun ja mielikuvituksen kehittymiseen.

4.3 Päivän kulku ja omatoimisuus

Avaamme päiväkodin klo 6-7 ja suljemme klo 17- 18 ennalta sovitusti tarpeen mukaan. Aamupala tarjoillaan klo 8.00 - 8.30 ja lounas on klo 11 – 12.00 välillä. Välipala on tarjolla klo 14.00 - 14.30.

Joustavasti vakaa päivärytmi, pienryhmätoiminnot, käänteinen päivärytmi ja parityöskentely luovat kiireettömyyttä. Lisäksi ryhmät toimivat porrastetusti esim. ulosmenojen suhteen. Päivärytmi luo turvaa lapsille ja joustaa lasten tarpeiden, henkilöstömäärän ja muuttuvien tilanteiden mukaan. Keskittymistä vaativien ja lapsen vapaammin säätelemät toiminnot vuorottelevat päivän mittaan. Suunnitelmallisuus sekä ennakkointi auttavat kasvattajaa luomaan joustavasti vakaan päivärytmin.

Päivänkulun rakenne ja kokonaisuus:

Päivähoitopäivä rakentuu leikistä, levosta, ohjatusta toiminnasta, ruokailusta ja ulkoilusta. Toimintahetkien pituuteen vaikuttaa lasten jaksaminen ja kiinnostus. Iltapäivällä ulkoilu-aika vaihtelee lasten toiminnan ja leikin mukaan.

Lapsen vaikuttamismahdollisuudet ja omatoimisuus:

Lapsilla on mahdollisuus leikkiä muiden ryhmien lasten kanssa. Lapsia kannustetaan omatoimisuuteen kaikissa arjen tilanteissa (pukemis- ja riisumistilanteet, ruokailutilanteet, hygieniatilanteet, siirtymä- ja odottelutilanteet). Kasvattaja auttaa ja tukee kuitenkin aina silloin, kun lapsi sitä tarvitsee.

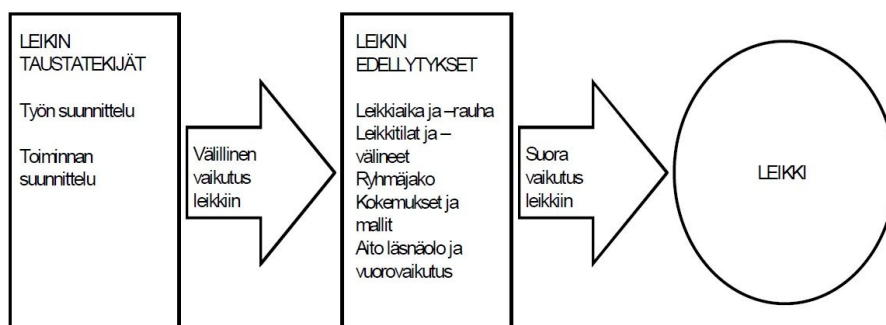

Ennakoimme mahdollisimman hyvin päivän kulkua – järjestämme lapselle mm. mahdollisuuden jäädä toisiin ryhmiin esimerkiksi jos muut lähtevät retkelle. Etukäteissuunnittelulla ja ajankäytönhallinnalla luomme kii-reettömän ilmapiirin.

Jokaisella ryhmällä on aamu- tai päiväpiiri, jossa lapset pääsevät vaikuttamaan ja tulevat tietoisiksi päivän tapahtumista.

4.4 Lasten leikki

Leikin taustatekijät ja edellytykset suhteessa leikkiin

"Leikki on varhaiskasvatuksen keskeisin lasten kehitystä ja oppimista tukeva toimintamuoto. Leikissä lapsen minäkuva, itsetunto ja taidot kehittyvät. Leikki vahvistaa myös lasten keskinäisiä suhteita ja vuorovaikutustaitoja. Leikissä lapset harjoittelevat valintojen tekemistä ja ongelman ratkaisutaitoja sekä käsittelevät kokemuksiaan. Arjen moninaiset tilanteet ja toiminnot tuottavat lapsille ideoita ja ajatuksia, jotka siirtyvät leikkeihin (VASU 2012)."

Päiväkodeissämme leikki toimii lapsen ajattelun, itsetunnon ja oppimisen vahvistajana sekä mahdollistaa mielikuvituksen kehittymisen ja sitä kautta uuden luomisen. Leikki on varhaiskasvatuksen keskeisin lasten kehitystä ja oppimista tukeva toimintamuoto yksikössämme. Leikin aikana lapsi harjoittelee vuorovaikutustaitoja ja ristiriitojen ratkaisuja. Lapsi voi leikeissään purkaa myös tunteitaan: leikissä näkee kaikki koetut asiat, leikin avulla harjoitellaan tulevaisuutta varten.

Leikkiympäristö on turvallinen ja mielikuvitusta inspiroiva. Lelut ja muut materiaalit ovat lasten ulottuvilla. Leikkiympäristön luomisessa huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet.

Käänteinen päiväjärjestys turvaa leikkiajan ja mahdollistaa pitkäkestoisen leikin. Leikki sisältyy jokaiseen päivään ja kesken jääneitä leikkejä saa jatkaa myöhemmin. Leikkirauhaa turvaavat erilliset jakotilat, aikuisten tuki leikkikaverien valinnassa, leikkitaulut, ikätasojen huomiointi leikkikavereissa ja tilassa sekä aikuisen joustava läsnäolo ja ohjaaminen leikkitilanteissa.

Leikkejä mallinnetaan leikkien tai leikkitilojen nimeämisellä ja leikkimisen opettamisella.

Kasvattaja harjoittelee yhdessä lasten kanssa leikkitaitoja ja sosiaalisia taitoja periaatteena, että kaikki ovat kavereita keskenään, eikä ketään jätetä yksin. Lapsi saa halutessaan leikkiä myös yksin. Kasvattajan rooli muuttuu lasten kasvaessa ja leikin kehittyessä leikkittäjästä havainnoijaksi ja leikin rikastuttajaksi.

4.5 Oppimistoimintojen organisointi

Kiireettömässä ilmapiirissä kasvattajalla on aikaa oppia tuntemaan lapsi. Kasvattaja on fyysisesti ja henkisesti läsnä. Iloinen, avoin ja rohkeava ilmapiiri kannustaa lasta aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen sekä herättää lapsen uteliaisuuden oppimiseen.

Ohjatussa toiminnassa otamme huomioon lapsen ikätason ja hänen henkilökohtaiset taitonsa. Ohjaamme lasta omatoimisuuteen huomioiden lapsen vireystason. Kehumme ja kannustamme lasta, haastattelemmme, dokumentoimme ja vastaanotamme vanhemmilta tulevan palautteen.

Päiväkodissamme lapsille suodaan rauhallinen lepoaika, säännölliset ulkoilut ja turvalliset ihmissuhteet. Oppimisympäristöön kiinnitetään jatkuvasti huomiota ja sitä arvioidaan säännöllisesti.

Psyykkinen oppimisympäristö on rauhallinen ja ilmapiiri salliva. Tällöin lapsi uskaltaa olla oma itsensä, näyttää tunteensa ja hänellä on turvallinen olo. Kasvattaja on läsnä tilanteessa, ei aikataulussa. ”Syliin saa tulla” Hän kuuntelee lasta ja antaa mahdollisuuksia tehdä aloitteita, valita toimintojaan, tutkia, tehdä johtopäätöksiä ja ilmaista ajatuksiaan. Jokaisella lapsella on oma yksilöllinen tapansa oppia.

Fyysinen oppimisympäristö on vaihteleva ja mukautuu ja muovautuu lasten toiveiden sekä kiinnostuksen kohteiden mukaan. Materiaalit ja kuvat ovat lapsen saavutettavissa ja käytettävissä. Ympäristö on esteetön, viihtyisä ja lapset otetaan mukaan suunnitteluun. Heitä kuunnellaan oppimis- ja toimintaympäristöä muokattaessa.

Tuemme lapsen oppimista kaikissa päivän erilaisissa arkitilanteissa. Ruokailutilanteissa kasvattaja huomioi jokaista lasta, kannustaa häntä maistelemaan erilaisia ruokia ja kertoo sekä ohjaa hyvin ruokailu – ja pöytätapoihin.

Pukemis- ja riisuuntumistilanteet järjestetään mahdollisimman rauhallisiksi ja kiireettömiksi, aikuinen nimeää vaatteet ja lapsia kannustetaan omatoimisuuteen.

Päivälevolla taataan jokaiselle lapselle rauhoittava lepoaika, jossa satujen ja musiikin avulla lapsi saa rentouttavia elämyksiä.

Ulkoillessa harjoitellaan monipuolisesti motorisia taitoja erilaisten leikkien sekä pelien avulla. Lisäksi yhteisölliset sekä sosiaaliset taidot kehittyvät eri-ikäisten lasten ulkoillessa samanaikaisesti.

Lapsille ominaiset tavat toimia (ilmaiseminen, oppiminen, liikkuminen, taiteellinen kokeminen, tutkiminen, leikkiminen) integroidaan päivittäiseen toimintaan. Ne näkyvät tarkemmin jokaisen ryhmän vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa.

4.6 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

4.6.1 Kasvun ja oppimisen tuki

”Kasvun ja oppimisen tuella tarkoitetaan lapsen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kehityksen edistämistä ja tukemista sekä oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisemistä. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat jokaisen lapsen vahvuudet ja kehitystarpeet. Lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen varhaiskasvatuksessa jaotellaan kasvun ja oppimistuen yleiseksi, tehostetuksi tai erityiseksi tueksi, jotka muodostavat asteittain vahventuvat tukirakenteet (pakillinen työkaluja 2012).”

Kaikille päivähoidossa ja esiopetuksessa olevilla lapsilla laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma tai lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma osana laadukasta varhaiskasvatusta. Jos lapsella ilmenee yleisen tuen tarvetta, yleinen tuki kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan yhteistyössä vanhempien kanssa. Mikäli yleinen tuki on intensiivisempää ja pitkäkestoisempaa, suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään useammin kuin muilla lapsilla ja konsultoiva erityislastentarhanopettaja (kelto) tukee lapsen hoito- ja kasvatushenkilöstöä säännöllisesti.

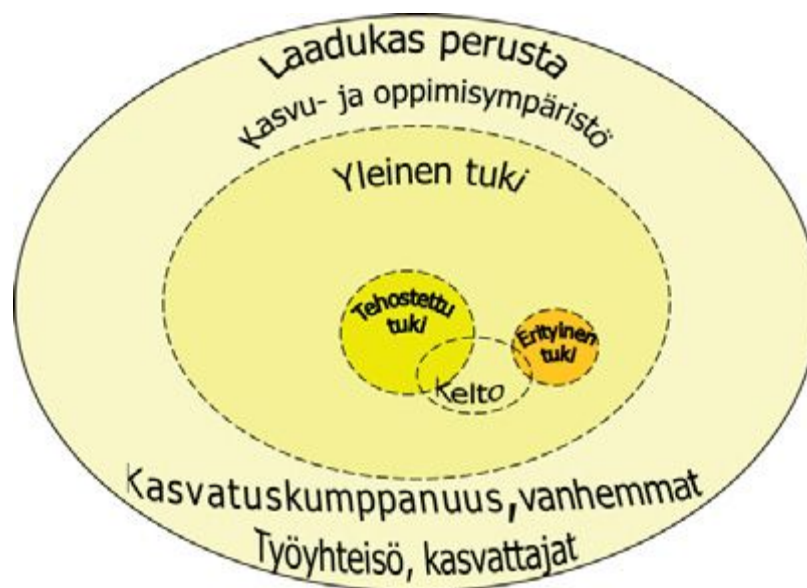
Alle esiopetusikäiselle lapselle laaditaan tehostetun tuen suunnitelma, kun hänellä on tehostetun tai erityisen

tuen tarvetta (liite 2). Esiopetukseen osallistuvalla lapsella laaditaan tehostetun tuen suunnitelma, kun hänestä on laadittu pedagoginen arvio, jonka perusteella hän saa tehostettua tukea.

Esiopetukseen osallistuvalla lapsella, joka tarvitsee oppimisensa tueksi erityistä tukea, tehdään erityisen tuen päätös ja laaditaan lapsen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Siihen kirjataan ne käytännön toimet ja pedagogiset ratkaisut, joiden avulla lapsi saa esiopetuksessa tarvitsemaansa erityistä tukea.

Tehostetun tuen suunnitelma tai HOJKS tehdään yhteistyössä vanhempien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta vastaa ryhmän lastentarhanopettaja tai erityislastentarhanopettaja yhdessä muun hoito- ja kasvatushenkilöstön kanssa sekä perhepäivähoidossa päiväkodinjohtaja yhdessä perhepäivähoitajan kanssa.

Kasvun ja oppimisen tuen suunnitelmat liitetään osaksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan vähintään kaksi kertaa vuodessa yhdessä vanhempien ja tarpeen mukaan muiden lasta tutkivien ja kuntouttavien tahojen kanssa.

Yleinen tuki

- perustuu lapsen oikeuteen saada ohjausta ja tukea kasvuun ja oppimiseen
- lapsen tuen tarpeen arvioinnin lähtökohtana ovat vanhempien ja kasvatushenkilöstön mahdollisimman varhaiset havainnot lapsen kehityksestä ja siihen liittyvistä pulmista
- mm. lapsen toiminnan yksilöllistä strukturointia ja sensitiivistä vuorovaikutusta

Tehostettu tuki

- on lapsen kasvun ja oppimisen yleistä tukea vahvempaa ja yksilöllisempää tukemista, joka suunnitellaan aina kokonaisuutena yksittäistä lasta varten
- tuen muotoja ovat lapsen perustaitojen harjaannuttaminen ja kasvun ja opetuksen yksilöllistäminen

Erityinen tuki

- annetaan lapsille, joiden varhaiskasvatusta ei heidän kasvun, kehityksen ja oppimisen vaikeuksien vuoksi voida järjestää muuten
- pääsääntöisesti nämä lapset ovat vaikeasti monivammaisia, kehitysvammaisia ja/tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevia lapsia

- LEOPS:n lisäksi laaditaan lapsen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)

4.6.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus

Monikulttuurisen varhaiskasvatuksen toteutumisesta vastaa yksikön esimies ja sitä toteuttavat kaikki kasvatajat kaikissa päiväkodin arjen tilanteissa. Tavoitteena on, että myös lapsi, jolla kotikieli on jokin muu kuin suomi, on tasavertainen ryhmän jäsen ja saa yhdenvertaisen mahdollisuuden oppimiseen. Lapsille taataan mahdollisuus oppia arjen perussanastoa ja harjoitella suomen kieltä luontevasti eri tilanteissa. Lapsen äidinkielen tärkeyttä korostetaan, kaksikulttuurisen identiteetin kehittymistä tuetaan ja perheiden arvoja ja erilaisia kulttuuriperinteitä kunnioitetaan.

Kasvattaja ohjaa ja tukee lasta käyttämään suomen kieltä sekä antaa lapselle omalla puheellaan, toistamisella ja nimeämisellä mallia. Arjen oppimistilanteita tuetaan myös kuvia käyttämällä. Tämän lisäksi molemmissa päiväkodeissa pidetään Sanasäkki-tuokioita niille lapsille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Tuokiossa harjoitellaan leikinomaisin keinoin suomen kieltä ja eri aihealueisiin esimerkiksi perheeseen, vaatteisiin ja kehonosiin liittyvää sanastoa. Yhtä aihealuetta käsitellään muutama viikko kerrallaan ja perheiden toivotaan kertaavan samaa aihealuetta kotona omalla äidinkielellään. Tulkkipalveluita käytetään varhaiskasvatuskeskusteluissa, päiväkotiin tutustumisessa, vanhempainilloissa sekä erilaisissa verkostoneuvotteluissa. Tarvittaessa konsultoimme kieliin ja kulttuureihin erikoistuneita asiantuntijoita, jotta osaamme toimia lapsen parhaaksi.

Vantaan kaupungin monikulttuurisesta varhaiskasvatuksesta vastaa monikulttuurisuus-, kehittämis- ja toimintaryhmä päiväkodissa sekä kummassakin päiväkodissa on monikulttuurisuus-vastuuhenkilö, joka vastaa monikulttuurisuuteen liittyvästä tiedottamisesta sekä monikulttuurisuusmateriaalista. Vantaan kaupungilla on

myös alueelliset kieli- ja kulttuurikoordinaattorit (Kieku), jotka tarvittaessa tukevat kasvattajia monikulttuurisuuteen liittyvissä asioissa.

Suomen perinteiden mukaisesti evankelisluterilainen kirkko näkyy päiväkotien juhlissa ja arjessa. Päiväkodit tekevät yhteistyötä Rekolan seurakunnan kanssa pyhäkoulun, konserttien ym. tapahtumien merkeissä. Toiminnassa otetaan huomioon myös muut uskonnot ja korostetaan erilaisten uskontojen ja näkökulmien hyöväksymistä.

4.7 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

Tavoitteena on, että lapsi oppii nauttimaan luonnosta ja saa kokemuksia useilla osa-alueilla. Luonnossa leikkien lapsi oppii nauttimaan ympäristöstään. Luontoleikkien avulla lapsella herää mielenkiinto luonnossa liikkumiseen, luonnon tutkimiseen ja oman lähiympäristön suojelemiseen. Retkillä lapset saavat kerätä luonnosta materiaalia, jota voivat hyödyntää sekä käyttää leikeissä ja askarteluissa. Päiväkodeissamme käytetään Metsä-Mörri-koulumateriaalia.

Päiväkotien läheisyydessä on puistoja ja metsäalueita. Päiväkotien pihoilla seurataan vuodenaikojen vaihtelua ja esimerkiksi pikkueläinten elintapoja. Päiväkotien pihojen monipuolinen maasto antaa mahdollisuudet kokeilla liikkumista eri tavalla ja erilaisilla välineillä.

Lapsia totutetaan arkisten tekojen avulla ottamaan huomioon ympäristönäkökohdat (esim. sähkön, veden ja paperin kulutuksen vähentäminen). Kunnioitamme vanhempien toiveita kestävä kehityksen suhteen.

4.8 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

4.8.1 Esiopetuksen järjestäminen

Esiopetusta järjestetään esiopetusikäisten lasten määrätä riippuen yhdessä tai useammassa ryhmässä. Sitä tarjotaan jokaisena koulupäivänä klo. 8.30 – 12.30 välisenä aikana. Esiopetuksen lisäksi perheillä on mahdollisuus täydentävään päivähoitoon. Esikouluikäiset tulevat pääsääntöisesti Piilipuun päiväkodista ja lähialueen päiväkodeista. Rekolanmäen integroidun esiopetusikäiset lapset tulevat Korso-Koivukylän alueelta. Edellisenä keväänä järjestetään tutustumisiltapäivä kummassakin päiväkodissa lasten vanhemmille ja lapsille. Vanhemmat saavat keskustella odotuksista ja toiveista ja tutustua tiloihin sekä tuleviin aikuisiin. Integroidussa lapsiryhmässä annettava esiopetus noudattaa kaupungin esiopetussuunnitelmaa huomioiden lasten tuen tarpeet.

Esiopetusta ohjaa Valtakunnallinen esiopetuksen opetussuunnitelma, Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma, Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma ja Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma.

Esiopetuksen tehtävä on luoda myönteinen ilmapiiri/oppimisympäristö oppimiselle ja toimimiselle lapsilähtöisesti. Keskeinen tavoite on oppia toimimaan vertaisryhmässä. Leikki on tärkeä, keskeinen oppimista tukeva toiminta. Myönteiset oppimiskokemukset tukevat terveen itsetunnon kehittymistä ja lisäävät halua oppia uutta.

Yhteisesti sovituilla säännöillä kasvatamme, ohjaamme ja opetamme lapsia vastuullisuuteen ja toisten arvostamiseen. Omatoimisuutta tuemme päivittäisessä toiminnassa mm omista tavaroista huolehtimisella, ruokailusta ja pukeutumisesta itse selviämällä.

Syksyllä laaditaan yhdessä vanhempien kanssa lapsen esiopetuksen esiopetussuunnitelma (LEOPS), tarvittaessa tehostetun tuen suunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Lapsi osallistuu ja arvioi myös itse omia taitojaan ja asettaa tavoitteita.

Keväällä järjestettävässä Tiedonsiirtopalaverissa (EsKo) lapsen siirtyessä esiopetuksesta kouluun arvioidaan hänen kouluvalmiuksiaan.

"Siirtymä esiopetuksesta kouluun on lapselle ja hänen perheelleen merkityksellinen muutos. Esi- ja alkuopetuksen välisellä yhteistyöllä pyritään lapsen joustavaan siirtymään varhaiskasvatuksen ja koulun välillä. Vantaalla on käytössä yhtenäinen esi- ja alkuopetuksen tiedonsiirtomalli. EsKo - tiedonsiirtoprosessintavoitteena on varmistaa tiedon välittyminen kaikista koulutulokkaista ja samalla vähentää suullisesti siirrettävän tiedon määrää. EsKo -prosessissa esiopettaja havainnoi esiopetusryhmän lapsia ja kokoaa havainnot lasten taidoista, vahvuuksista ja tuen tarpeista. Kerätyt tiedot siirretään huoltajien luvalla lapsen tulevalle koululle. Opetuksen järjestämisen kannalta olennainen tieto voidaan kuitenkin aina siirtää kouluun. Vastaanottava koulu hyödyntää saatua tietoa opetuksen suunnittelussa. Kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset ohjautuvat joko Sujuvasti kouluun –prosessiin tai heidän koulunkäynnin aloituksessa tarvitsemansa tuki suunnitellaan yhteistyössä huoltajien ja koulun kanssa tehostetuna EsKo –tiedonsiirtona.

Tiedonsiirrollisen yhteistyön ohella esi- ja alkuopetuksen välinen toiminnallinen yhteistyö on merkityksellistä. Lasten mahdollisuudet tutustua koulun ja alkuopetuksen toimintakulttuuriin esiopetusvuonna tukevat eheää oppimispolkua ja joustavaa nivelvaihetta lasten siirtyessä kouluun." (Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma 2012, s. 19 – 20, kohta 7.2)

4.8.2 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Valmistava opetusta annetaan niille maahanmuuttajataustaisille 6-vuotiaille lapsille, joiden suomen kielen taito tai muut valmiudet eivät riitä esi- ja perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Valmistavaa opetusta annetaan lähipalveluperiaatteella esiopetusryhmissä, esiopetuksen työpäivinä, viisi tuntia päivässä.

Kielen opetuksessa käytetään kuvia, tavaroita ja muuta erilaista materiaalia kielen konkretisoimiseen ja jokaiselle lapselle mietitään omat henkilökohtaiset tavoitteet.

5 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

Koko yksikön yhteinen edustuksellinen tiimi pidetään kolmen viikon välein ja siihen on valittu joka tiimistä yksi edustaja vuodeksi kerrallaan. Kimpassa tehdään päätöksiä yhteisistä asioista, tiedotetaan ajankohtaista asioista, suunnitellaan koko yksikön yhteisiä tapahtumia ja toimintaa, käsitellään taloudellisia resursseja ja työhyvinvointitoimintaa.

Oman päiväkodin kokoukseen osallistuvat kaikki talon työntekijät mahdollisuuksien mukaan. Kiva kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Kivassa käsitellään samoja asioita kuin Kimpassa, oman päiväkodin kannalta. Tarvittaessa pidetään talokohtaisia iltapalavereja, joissa käsitellään kasvatuksellisia asioita ja kasvatusnäkömää.

Lapsiryhmien henkilökunta kokoontuvat säännöllisesti viikoittain. Tiimipalavereissa arvioidaan toteutunutta toimintaa ja sen pohjalta tehdään suunnitelmia, muokataan ryhmän työtappaa ja käytäntöjä sekä käsitellään työssä vastaan tulleita haasteita ja arvioidaan lapsia suhteessa heille yksilöllisesti asetettuihin tavoitteisiin, jotka sovitaan vanhempien sekä yhteistyötahojen kanssa. Tiimisopimukseen kirjataan tiimin sopimat toimintatavat. Tiimisopimus päivitetään vuosittain ja mennyttä kautta arvioidaan keväisin.

Lastentarhanopettajat kokoontuvat neljä kertaa kaudessa pohtimaan pedagogisia ratkaisuja sekä vaihdetaan menetelmä tietoa.

Palautetta toiminnastamme saamme asiakasperheiltä sekä suullisesti että kirjallisesti. Vantaa tekee asiakkaille tyytyväisyyskyselyn joka toinen vuosi. Näiden pohjalta arvioimme ja käymme pedagogista keskustelua ryhmissä. Lisäksi kerran vuodessa arvioimme ja kehitämme toimintaamme myös koko työyhteisön yhteisenä arviointi- ja suunnittelupäivänä.

6 Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö

6.1 Yhteistyötahot ja kumppanuudet

Piilipuun toimintayksikkö tekee yhteistyötä konsultoivan erityislastentarhanopettajan, sosiaalityön, perheneuvolan, neuvolan, erilaisten terapeuttien, lastensuojelun, lasten ja nuorten sairaalan, useiden koulujen, Peijaksen sairaalan sekä Antti ja Aino hoivakodin kanssa.

6.2 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Kun lapsi voi hyvin hänellä mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset. Hyvinvoinnin edistämiseksi lapsen terveyttä ja toimintakykyä vaalitaan ja lapsen perustarpeista huolehditaan (VASU 2005, 15.). Oppilashuollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. (VEOPS 2011, 43.)

Oppilashuoltotyötä toteutetaan aina yhteistyössä huoltajien kanssa. Myös lapsen näkemys ja mielipide selvitetään häntä koskevassa asiassa ja hänen osallisuuttaan tuetaan ja vahvistetaan. (VEOPS 2011, 47.) Vantaalaisessa varhaiskasvatuksessa hyvinvointityö muodostuu kasvatuskumppanuudesta, turvallisesta,

kasvulle ja oppimiselle suotuisasta kasvuympäristöstä, lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisesta ja hyvinvointityötä tukevasta yhteistyöstä. Hyvinvointityön tavoitteena on jokaisen yksilön ja koko yhteisön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen. (Vantaan varhaiskasvatuksen hyvinvointityö toimintayksiköissä, hyväksytty johtoryhmässä 22.4.2010). Lapsen hyvinvointia varhaiskasvatuksessa edistävät mahdollisimman pysyvät ja turvalliset ihmissuhteet (VASU, 15.) Tämän johdosta hyvinvointityössä on tärkeää huomioida paitsi lasten, myös koko kasvattajayhteisön hyvinvointi.”

Esiopetuksen oppilashuollon työryhmä (OHR) on osa lapsen hyvinvointia. Sen avulla turvataan lapsen eheä oppimispolku varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kiinteälle yhteistyölle. Työryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Syksyllä Tiedonsiirtopalaverissa käydään läpi lapsen tilanne, tuen tarpeet, tarjottava tuki ja ohjaus kehitykseen ja oppimiseen liittyvissä sekä muissa vaikeuksissa. Keväällä arvioidaan toimenpiteiden ja toiminnan onnistumista ja välitetään tarpeellinen tieto koulujen oppilashuoltoryhmille.

Päivähoitoyksikön esimiehen vastuulla ja johdolla muodostetaan OHR. Siihen kuuluvat esiopetusryhmän ja ryhmien lastentarhanopettajat/erityislasterhanopettajat, alueen konsultoiva erityislasterhanopettaja ja tarvittaessa ryhmän muu henkilökunta.

Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat lastenneuvolan terveydenhoitaja, lasta tutkivat tahot sekä lapsen tulevan koulun oppilashuoltoryhmän jäsenet.

Kummassakin päiväkodissa on turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka käydään vuosittain lävitse ja turvallisuusvastaavat, jotka huolehtivat käytännön ja arjen turvallisuustekijöistä, päivittävät päiväkotien turvallisuuskansioita yhdessä päiväkodinjohtajan kanssa. Toimenpiteet ja ohjeet erilaisten ongelma- ja kriisitilanteiden ehkäisemisessä ja hoitamisessa mm. väkivalta, häirintä, tapaturmat, onnettomuudet, lasten karkaamiset ja kuolemantapaukset, löytyvät varhaiskasvatuksen määrittämisestä omista toimintaohjeista.

Päiväkodin jokapäiväinen arkityö on hyvinvointityötä, joka edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja sen toteuttamisesta vastaa koko henkilöstö.

Kiusaamiseen puututaan heti ja asioita käsitellään lasten kanssa välittömästi tai lasten omissa kokouksissa päivittäisissä toimintapiireissä esimerkiksi. Yksikössämme on tehty kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma, joka ohjaa kiusaamisen vastaista toimimista lasten sekä aikuisten kesken.

6.3 Varhaiskasvatuksen viestintä

Vanhempainillat ovat hyviä keskustelufoorumeja, joissa huoltajat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja työntekijät jakavat heille lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvää pedagogista tietoa.

Vanhemmat saavat päivittäisten keskustelujen lisäksi tarkempaa tietoa päivähoidossa järjestettävästä toiminnasta ryhmäkohtaisten tiedotteiden muodossa, eteistiloissa olevilta valkotauluilta, sähköpostilla tai paperitiedotteilla, internet sivuilta ja toimintayksikön varhaiskasvatussuunnitelmasta. Kasvattajan innostava asenne takaa vanhempien aktiivisuuden. Toimintaa lasten kanssa dokumentoidaan myös valokuvoin. Huoltajat ovat tervetulleita seuraamaan lapsensa päiväntulkua sekä toimintaamme päiväkotihimme.

*"Keväällä hyppelen pilven päälle linnun laulua kuulemaan, pistän siellä tuulemaan!
Kesällä uitan varpaitani lämpöisessä vedessä lumme nenän edessä.
Syksyllä haistelen sienihattuja sammalmättään päällä kuulakkaalla säällä.
Talvella saan tähtiviltin! Meidän pihaan asti lentää lumilasti."*

Hannele Huovi

Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (VASU 2012)

Vantaan esiopetussuunnitelma (VEOPS 2011)

Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (VASU 2005)

*Pakillinen työkaluja, välineitä Vantaan päivähoitoyksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmien päivittämiseen
(Pakillinen työkaluja 2012)*

Valtakunnallinen esiopetussuunnitelma (EOPS 2010)

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus
Piilipuun varhaiskasvatuksen toimintayksikkö
Piilipuun päiväkoti
Piilipuunpolku 2, 01300 Vantaa
Puh: 09-8392 4516
Rekolanmäen päiväkoti
Hansinkatu 4, 01400 Vantaa
Puh: 09-8392 4529